

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
I POLITYKI REGIONALNEJ
(NR 204)
z dnia 8 maja 2018 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 204)

8 maja 2018 r.

Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradująca pod przewodnictwem posła **Andrzeja Maciejewskiego (Kukiz 15)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– spotkanie z delegacją Komisji Administracji Państwowej i Samorządu Terytorialnego Sejmu Republiki Litewskiej;

– informacja na temat realizacji programu Interreg V-A Litwa–Polska 2014–2020.

W posiedzeniu udział wzięli: **Povilas Urbšys** przewodniczący Komisji Administracji Państwowej i Samorządu Terytorialnego Sejmu Republiki Litewskiej wraz ze współpracownikami, **Adam Hamryszczak** podsekretarz stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju, **Marek Wójcik** pełnomocnik Związku Miast Polskich oraz **Jan Marczyk** tłumacz języka litewskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Sławomir Jakubczak**, **Dariusz Myrcha**, **Jolanta Osiak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dzień dobry. Otwieram posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Proszę państwa, na dzisiejszym posiedzeniu witam przedstawicieli Komisji Administracji Państwowej i Samorządu Terytorialnego Sejmu Republiki Litewskiej z panem przewodniczącym Povilasem Urbšysem na czele. Mam nadzieję, że dobrze to wypowiedziałem.

Tłumacz języka litewskiego Jan Marczyk:

Wymawiamy: [powilas urbsis].

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję. Dzisiejsze posiedzenie będzie tłumaczone, dlatego też proszę o cierpliwość.

Witam pana ministra Adama Hamryszczaka w Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju wraz ze współpracownikami. Witam przedstawicieli samorządu, panie i panów posłów.

Proszę państwa, porządek dzienny obejmuje spotkanie z delegacją. To będzie punkt pierwszy. Głos zabierze pan przewodniczący. Może będzie dyskusja. Punkt drugi to rozpatrzenie informacji pana ministra na temat realizacji programu Interreg V-A Litwa–Polska 2014–2020. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to porządek posiedzenia uznam za przyjęty. Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam przyjęcie porządku.

Przechodzimy do punktu pierwszego. Tu kilka słów wstępu. Proszę państwa, w 2017 r. nasza Komisja wznowiła współpracę z parlamentem czy też odpowiednikiem naszej Komisji w parlamencie litewskim. W 2017 r. nasza delegacja była w Wilnie. W ramach tej wizyty byliśmy także w Trokach, w Druskiennikach.

W trakcie obecnej wizyty, która trwa od wczoraj, delegacja litewska ma za sobą spotkanie z panem wiceministrem Pawłem Szefernakerem z MSWiA. Dziś mieliśmy spotkanie z panią wicemarszałek Beatą Mazurek. Po posiedzeniu Komisji odbędzie się spotkanie z grupą parlamentarną Litwa–Polska. Jutro jedziemy na wizytę studyjną do Płocka, Czerwińska. Będzie to spotkanie z samorządowcami i przedstawicielami koncernu Orlen. W czwartek nasi goście będą zwiedzać Warszawę. Okazuje się, że większość

z nich nigdy nie była w Polsce i w Warszawie. Jeszcze raz serdecznie witam wszystkich naszych gości.

Oddaję głos panu przewodniczącemu, którego jednocześnie proszę o przedstawienie członków delegacji. Proszę bardzo.

Przewodniczący Komisji Administracji Państwowej i Samorządu Terytorialnego Sejmu Republiki Litewskiej Povilas Urbšys:

Dzień dobry. Przede wszystkim chciałbym powiedzieć, że mamy okazję uczestniczyć w takim szczególnym przedsięwzięciu, bo jest to w sumie wspólne posiedzenie komisji, które są swoimi odpowiednikami. Wydaje mi się, że takie coś pierwszy raz ma miejsce w historii. Współpraca komisji polskiej i litewskiej jest przykładem dla Sejmu Republiki Litewskiej i dla Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Jak może państwo wiedzą, litewski sejm liczy 190 parlamentarzystów. Połowa z nich jest wybrana z list, a druga połowa w jednomandatowych okręgach wyborczych. Komisja Administracji Państwowej i Samorządu Terytorialnego liczy dziewięciu członków. W tej komisji większość stanowią przedstawiciele Litewskiej Partii Chłopskiej i Litewskiego Związku Rolników i Zielonych.

Jestem przewodniczącym tej komisji, a pan Zenonas Streikus jest członkiem frakcji. Zastępcą przewodniczącego komisji jest pan Algis Strelčiūnas, który jest członkiem konserwatywnej partii opozycyjnej. Oczywiście trzeba wspomnieć o tym, że w naszej komisji mamy dwie panie. Jedną z tych pan jest pani Vanda Kravčionok, która reprezentuje Akcję Wyborczą Polaków na Litwie. Trzeba powiedzieć, że frakcja Akcji Wyborczej Polaków na Litwie nie określiła siebie jako frakcji opozycyjnej. Jej propozycje są konstruktywne i bardzo pozytywnie oceniane.

Kompetencje Komisji Administracji Państwowej i Samorządu Terytorialnego są związane z administracją i z samorządami. Na Litwie mamy 60 samorządów. Jeżeli chodzi o liczbę mieszkańców, to w poszczególnych samorządach różna jest ich ilość – od 3 tys. do 0,5 mln.

Na poziomie regionalnym działają rady rozwoju regionalnego. Nie są to ciała, których skład jest wybierany, tylko poszczególni członkowie są mianowani. Obserwujemy reformy w Polsce. Trzeba powiedzieć, że w tej chwili na Litwie również przeprowadzane są reformy. Są to reformy społeczne, reformy w dziedzinie podatków i reformy w dziedzinie zarządzania.

Dlatego też na Litwie ogromne zainteresowanie budzą zmiany, które dokonują się w Polsce. Szczególnie dotyczy to samorządów. Polska ma wieloletnie tradycje samorządowe. Problemy, z którymi się spotykamy, są związane ze zmianami w samorządach, które zostały wprowadzone w 1996 r. Został wtedy zlikwidowany najniższy poziom samorządowy, czyli starostwa, które mogłyby być odpowiednikiem polskich gmin. Zostały podzielone na pododdziały administracji.

Trzeba podkreślić, że obywatele chcieliby mieć możliwość wyboru składu tych organów. Reformy są potrzebne również w przedstawicielstwach lokalnych, ponieważ regionalne rady rozwoju zajmują się tylko 18% środków unijnych. W tej chwili rząd opracowuje strategię rozwoju regionów i w tej strategii przewidziane jest udzielenie większych kompetencji regionalnym radom rozwoju.

W Polsce te kwestie są rozwiązane w ten sposób, że jest to model, który możemy nazwać jako przedstawicielski. Organy na wszystkich poziomach są wybieralne. Na poziomie gmin, powiatów i województw.

Kolejne zagadnienie to jest współpraca polskich samorządów z samorządami litewskimi. To, że zaprosili nas państwo do wysłuchania informacji na temat współpracy transgranicznej, daje nam możliwość bliższego zapoznania się z tymi problemami. Ponieważ nie chciałbym dłużej zabierać państwa czasu, to po prostu na tym bym skończył.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję. Jak powiedział pan przewodniczący, bez wątplenia jest to wydarzenie historyczne. Ponieważ pierwszy raz mamy takie spotkanie, które jest również posiedzeniem Komisji, proponuję następujący sposób działania. Teraz oddamy głos panu ministrowi i kiedy przedstawi swoją informację, przejdziemy do dyskusji. Będziemy mieli możliwość

uzupełnienia naszymi doświadczeniami tego, co powiedzieli pan przewodniczący i pan minister.

Nie słyszę sprzeciwu. Proszę bardzo, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju Adam Hamryszczak:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo parlamentarzyści, szanowni zaproszeni goście, przedstawiciele delegacji litewskiej, miło mi, że zostałem zaproszony na dzisiejsze posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Mam techniczną propozycję. Na sali mamy pięcioro gości. Dobrze byłoby, gdyby tłumacz mówił do mikrofonu, żeby słyszeli to również inni. Proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MliR Adam Hamryszczak:

Szanowni państwo, program współpracy Interreg V-A Litwa–Polska 2014–2020 jest kontynuacją współpracy pomiędzy Polską a Litwą na obszarach przygranicznych w formule dwustronnie realizowanych projektów, współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Celem programu Interreg Litwa–Polska 2014–2020 jest zintensyfikowanie współpracy transgranicznej na pograniczu polsko-litewskim.

Warto podkreślić, że budżet programu wynosi ponad 53 mln euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, z czego kwota 50 mln euro jest przeznaczona na projekty konkursowe. Szanowni państwo, środki są dostępne w ramach czterech priorytetów programu, czyli czterech głównych obszarów tematycznych, z których dofinansowanie mogą otrzymać projekty dotyczące ochrony i promocji środowiska naturalnego oraz dziedzictwa kulturowego. Również wsparcia przedsiębiorczości, promocji zatrudnienia i mobilności pracowników, rozwoju usług społecznych i zdrowotnych, integracji społecznej, ale myślę, że także bardzo ważnego tematu, czyli wzmocnienia potencjału instytucjonalnego oraz poprawy funkcjonowania administracji publicznej.

Beneficjentami programu są zarówno władze lokalne, regionalne, krajowe, ale także organy publiczne i podmioty prawa publicznego, organizacje pozarządowe, jak i organizacje wsparcia biznesu, czy też dostawcy usług publicznych.

Zadania instytucji zarządzającej programem są realizowane w Departamencie Polityki Regionalnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Republiki Litewskiej. Trzeba pamiętać, że dotychczasowe wspólnie podejmowane wysiłki pozwoliły nam z sukcesem zakontraktować blisko 43% środków przeznaczonych na realizację 66 projektów.

Duże zainteresowanie wnioskodawców jest zauważalne w obszarze włączenia społecznego, walki z ubóstwem i wszelką dyskryminacją. Tak duże zainteresowanie spowodowało, że w tym zakresie nie ma już wolnych środków. Stwierdzam z zadowoleniem, że proces realizacji programu przebiega bardzo dobrze, a to dzięki bardzo dobrej współpracy pomiędzy polskimi i litewskimi instytucjami, na poziomie krajowym i regionalnym. Wspólne działania podejmowane w ramach procesu wdrażania skutkują sprawną i efektywną realizacją projektów, które przyczyniają się do podniesienia poziomu życia mieszkańców polsko-litewskiego pogranicza.

W tym momencie chciałbym również bardzo serdecznie podziękować przedstawicielom delegacji litewskiej za wsparcie tego typu inicjatyw międzynarodowych i życzyć sobie, żeby taka współpraca w ramach projektów przygranicznych była kontynuowana. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję, panie ministrze, za informację. Przechodzimy do dyskusji. Pan przewodniczący Jacek Protas. Proszę bardzo.

Poseł Jacek Protas (PO):

Przede wszystkim chciałbym wyrazić wielką radość z tego, że mamy możliwość współpracy z naszymi partnerami i przyjaciółmi z Litwy. Cała moja rodzina pochodzi z Wileńszczyzny, zresztą noszę litewskie nazwisko i dlatego chyba nie dziwi państwa moja radość.

Chciałbym dopytać pana przewodniczącego i zadać, jeśli pan pozwoli, kilka dodatkowych pytań.

Jeśli dobrze pamiętam, to w 2008 r. zostały zlikwidowane dotychczasowe regiony samorządowe i pojawił się pomysł zmian granic poszczególnych regionów na Litwie. Pomysł utworzenia czterech, pięciu dużych regionów. Czy te zamiary zostały całkowicie zarzucone przez rząd litewski? Rozumiem, że 96 samorządów, które pan wymienił, to są odpowiedniki naszych powiatów. Jest to 96 samorządów, których władze są wybierane?

Tłumacz Jan Marczyk:

60.

Poseł Jacek Protas (PO):

60. Przepraszam.

Tłumacz Jan Marczyk:

Przepraszam, czy mógłby pan powtórzyć pytanie, bo zapomniałem, o co pytać?

Poseł Jacek Protas (PO):

To drugie pytanie?

Tłumacz Jan Marczyk:

Tak.

Poseł Jacek Protas (PO):

Chcę dopytać, czy w tych 60, jak pan sprecyzował, jednostkach samorządowych władze pochodzą z wyborów? Czy w tych jednostkach, które są odpowiednikami naszych gmin, i w radach rozwoju przedstawiciele powołuje rząd? To wszystkie pytania z mojej strony. Dziękuję.

Przewodniczący Komisji Administracji Państwowej i Samorządu Terytorialnego Sejmu Republiki Litewskiej Povilas Urbšys:

Tak jak w Polsce na Litwie również są regiony, których finansowanie pochodzi ze środków Unii Europejskiej. Na Litwie są dwa takie regiony.

Jeżeli mówimy o regionach administracyjnych, to na Litwie mamy dziesięć takich regionów. Jeżeli chodzi o regiony administracyjne, to w tej chwili rozważana jest koncepcja, która sprowadza się do tego, że powstałyby trzy regiony na poziomie narodowym, dwa regiony pośrednie i pozostałe na poziomie niższym. W sumie osiem regionów.

Z kolei tutaj pojawia się kolejne pytanie, związane z równomiernością rozwoju, i jeżeli chcemy, żeby regiony na Litwie rozwijały się równomiernie, żeby poziom regionów wyrównywał się, to czy warto tworzyć większe regiony dla małej Litwy? Powstaje obawa, czy Litwa nie przekształci się w państwo trzech miast. Trzech dużych miast, czyli Wilna, Kowna i Kłajpedy.

Jeżeli chodzi o wybory, to nasze samorządy są odpowiednikami polskich powiatów. Tam wybory odbywają się na podstawie list wyborczych, a to, co jest pewnym odpowiednikiem gmin, czyli starostwa, to są pododdziały samorządu.

Poseł Jacek Protas (PO):

Rozumiem, że w gminach szefowie są wyznaczani przez samorządy, które są na poziomie naszych powiatów?

Przewodniczący Komisji Administracji Państwowej i Samorządu Terytorialnego Sejmu Republiki Litewskiej Povilas Urbšys:

To jest kariera w służbie państwowej i dyrektor administracji organizuje wybór. Obecny tutaj szanowny pan Algirdas jest autorem projektu, którego sens sprowadza się do tego, że z pięciu kandydatów wybieranych byłoby dwóch, z których na drodze wywiadów przeprowadzanych z mieszkańcami wyłoniony byłby ten, który znalazłby większe poparcie wśród mieszkańców.

Jest to poszukiwanie pewnego kompromisu między mianowaniem a wyborami.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Czy są jeszcze pytania? Zapraszam wszystkich. Zapomniałem powiedzieć o jednej bardzo ważnej kwestii. W czwartek rano nasi goście mają spotkanie z polskimi korporacjami

samorządu. Czy są jeszcze osoby, które chciałyby zabrać głos? Przy kolacji będzie więcej. Czy ze strony litewskiej ktoś chciałby zabrać głos? Proszę.

Posel na Sejm Republiki Litewskiej Vanda Kravčionok:

Mam pytanie do pana ministra. Czy Polska w ramach tego projektu realizuje współpracę przygraniczną z innymi państwami?

Podsekretarz stanu w MliR Adam Hamryszczak:

Bardzo dziękuję za to pytanie. Potwierdzam, że współpracujemy ze wszystkimi sąsiadami z północy, z południa, wschodu i zachodu. Zatem liczymy na współpracę, dzięki której relacje dobrosąsiedzkie są nieustannie wzmacniane.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Proszę bardzo. Czy są inne pytania? Jeżeli nie ma więcej pytań, to będę zamykał dzisiejsze posiedzenie Komisji. Dziękuję państwu za przybycie. Pamiętajmy, że dziś będziemy obecni na posiedzeniu Polsko-Litewskiej Grupy Parlamentarnej. Jutro wyjeżdżamy w teren do polskich samorządowców, żeby pokazać, jak funkcjonują samorządy. Liczę, że ciąg dalszy przed nami i ta współpraca będzie się rozwijała. Na tym dziękuję wszystkim. Zamykam posiedzenie.

Przewodniczący Komisji Administracji Państwowej i Samorządu Terytorialnego Sejmu Republiki Litewskiej Povilas Urbšys:

Jeszcze chwilę. Chciałbym wręczyć państwu prezent, który został wybrany przez obecnego tu sekretarza komisji panią Linę Milonaitė. To jest obraz, na którym przedstawiono dwa zamki na statku. Dedykacja do tego obrazu brzmi następująco. Statek symbolizuje drogę do celu. Na tym statku znajdują się dwie twierdze połączone mostem. To przypomina dążenie do wzajemnego poznania się i współpracy niezależnej od różnic. Cel osiąga tylko ten statek, którego wiosła pracują razem. Do tego chciałbym dodać – niech nasze cele nigdy się nie różnią.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Zamykam posiedzenie.